

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 4. Quænam excusant à Censura gravi?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

tollere, vel injuriam refarcire per debitam satisfactionem. Alioqui Censura non esset medicina, sed mera vindicta.

Porro licet culpa aliena sufficiat ad Suspensionem & Interdictum, requiritur tamen propria ad Excommunicationem subeundam, ex c. 5. de sent. excom. in 6. cum excommunicatio sit gravissima pœna.

Q 4. Quenam excusant à Censura gravi?

Resp. Excusat 1. Id omne, quod excusat sive à peccato mortali, ut defectus advertentiæ sufficientis, levitas materiæ; sive ab observatione præcepti Ecclesiastici, ut impotentia moralis, cum scilicet non potest servari sine gravi damno, quo cum ordinariè præcepta Ecclesiæ non obligant: quia Censura non fertur nisi ob transgressionem culpabilem præcepti Ecclesiastici, contumaciter admissam. Excipe, nisi metus gravis directè incuteretur in contemptum Religionis aut Ecclesiasticæ potestatis: nam tunc etiam cum periculo mortis tenetur quis servare talem legem. Ita communis.

2. Ignorantia invincibilis etiam solius legis Ecclesiasticæ, sive ea sit facti, sive Juris excusat: quia hæc excusat à culpabili transgressionem legis Ecclesiasticæ, & impedit contumaciam ac voluntarium circa id quod ignoratur. At non excusat ignorantia vincibilis etiam, non affectata, si sit crassa vel supina, hoc est, orta ex eo quòd quis nullam adhibuerit diligentiam ad sciendum id quod scire poterat & debe-

debebat, exc. 2. de constit. in 6. Ubi Bonifac. VIII. ait: *Ut animarum periculis obvietur, sententiis per statuta quorumcumque Ordinariorum prolatis, ligari nolumus ignorantes: dum tamen eorum ignorantia crassa non fuerit, aut supina.* nam ex tali ignorantia peccans, virtualiter ac indirectè, ideóque sufficienter contumax est: quia negligit culpabiliter scire legem aliás publicam, & quæ semper ex se admonet.

Si tamen Censura lata sit contra scienter, consultò, temerario ausu facientem aliquid, vel præsumptentem facere; tunc ab eá excusat omnis ignorantia, etiam vincibilis non affectata: nam non dicitur scienter, ausu temerario, legem violare, qui eam ignorat; & hæc verba in rebus odiosis sunt strictè accipienda. Secùs, si ignorantia sit affectata; nam hæc æquiparatur certæ scientiæ; & auget culpam, quia includit majorem affectum peccandi, contemptum legis, magnam temeritatem, præsumptionem, scientiam periculi directè voliti, contumaciam, & intentionem saltem implicitam ac virtualem faciendi id quod lege prohibetur. Item si quis suspicans aut dubitans de Censura vel factò, non inquirat, & faciat contra legem, contrahit Censuram: quia tunc talis habet satis contumaciæ & præsumptionis ad talem Censuram, censeturque legem ac Censuram contemnere. An autem ignorantia invincibilis solius Censuræ, excuset ab ea contrahenda, convertitur. Covar. & alii negant; voluntque ad Censuram con-

tra-

trahendam sufficere cognitionem, vel ignorantiam graviter culpabilem legis Ecclesiasticæ: quia tunc violatur lex Ecclesiastica impunitabiliter ad gravem culpam, ideoque cum contemptu virtuali & interpretativo sufficiente ad contumaciam, & proinde ad censuram contrahendam; & quia Censuræ non sunt tantum Medicinæ & admonitiones ad præcavendam culpam, sed etiam ad emendandum reum, & cogendum ad satisfactionem debitam.

Alii plures docent ignorantiam invincibilem solius Censuræ excusare ab omnibus Censuris, etiam Papæ & Juris communis. Sylvest. Soto, Navar. Suarez, Sanchez, Layman, Bonac. &c. quia Censura ex natura rei requirit peculiarem modum contumaciæ & inobedienciæ: eo quod ordinetur per se primò ad avertendum, vel ad emendandum delictum peculiari modo, scilicet sub illo peculiari & rigoroso modo præcipiendi sub comminatione Censuræ: hic autem peculiaris modus contumaciæ ac inobedienciæ non invenitur in eo, qui invincibiliter ignoravit Censuram, quamvis legem noverit. Alii id restringunt ad Censuras latis per statuta particularia Ordinariorum, ex cap. 2. cit. *de constit. in 6.* Sed hæc sententia videtur minus probabilis: quia ex natura rei non est minor ratio quoad hoc de legibus Pontificiis, quàm de statutis Ordinariorum; & cap. cit. nihil probat: quia loquitur de ignorantia statuti, non autem solius Censuræ:

ræ: qui autem scit statutum, sed ignorat Censuram, non potest dici propriè & simpliciter ignorare statutum.

3. Non contrahitur Censura quando est invalida, ut patet, cum nulla sit.

Q. 5. *Quandonam Censura est invalida?*

Resp. Censura nulla est. 1. Defectû jurisdictionis, cum scilicet ferens Censuram caret jurisdictione, vel eam habet legitimè impeditam per aliquam Censuram, aut suspensam per legitimam appellationem, cum nempe ante sententiam absolutè latam reus appellavit ad Superiorem, ex c. 40. *de appellat.* Si vero appellatio fiat post latam sententiam, vel post contractam Censuram à Jure, valet Censura & servari debet, c. 20. *de sent. excom. in 6.* quia Censura lata executionem secum trahit, ex c. 53. *de appellat.*

2. Defectû ordinis substantialis Judicii, ut si aliqua monitio non præcessit: nam ut Censura ab homine per sententiam particularem infligenda feratur validè, præcedere debet una saltem monitio, c. 48. *de sent. excom.* & c. 9. *eod. tit. in 6.* quia non est contumax contra Ecclesiam, nisi qui præcedente monitione & comminatione Censuræ obedire renuit. Ut autem validè feratur & contrahatur Censura à Jure, vel ab homine per sententiam generalem contra actum futurum, non requiritur alia monitio quàm promulgatio ipsius legis vel sententiæ: lex enim & statutum, cum

sint